

dr.mr.ir. M.W.D. van der Burg, voorzitter
dr. F. Liefrink
dr.ir. J.W. Meewisse
ir. J.C. Hordijk, secretaris

Patentlaan 2
Postbus 5820
2280 HV Rijswijk
Telefoon (070) 398 66 55
Telefax (070) 390 01 90
info@octrooicentrum.nl
www.octrooicentrum.nl
Rabobank
Taksen, depotrekeningen
1923.24.160
Overige betalingen
1923.24.179

Advies ex artikel 84 Rijksoctrooiwet 1995
Betreft: Nederlands octrooinr. 1008708

DATUM
1 februari 2008

Verzoekster: Den Toom Vloertechniek B.V. te Meerkerk
Gemachtigde: ir. J.A.M. Grootsholten

ONS KENMERK
ORE/advies/1008708
UW KENMERK

Octrooihoudster: Kick TG Holding B.V. te Heiloo
Gemachtigde: ir. J.W.B. van Assen

PAGINA
1/13

1. Het geding

- Den Toom Vloertechniek B.V. te Meerkerk (hierna: verzoekster) heeft op 4 september 2007 een verzoekschrift met 18 bijlagen ingediend bij Octrooicentrum Nederland, met het verzoek om advies ingevolge artikel 84 van de Rijksoctrooiwet 1995 (hierna: Row 1995) uit te brengen omtrent de toepasselijkheid van de in artikel 75 lid 1 ROW 1995 genoemde nietigheidsgronden op Nederlands octrooi 1008708 (hierna: het octrooi) en het verlies van rechtsgevolg van het octrooi na verlening van een Europees octrooi voor dezelfde uitvinding op grond van artikel 77 lid 1 Row 1995.
- Kick TG Holding B.V. te Heiloo (hierna: octrooihoudster) heeft op 19 oktober 2007 een schriftelijk verweer (met 7 bijlagen) ingediend.
- Tijdens de hoorzitting van Octrooicentrum Nederland op 13 november 2007 hebben partijen hun standpunt doen bepleiten bij monde van hun octrooigemachtigden. De octrooigemachtigde van verzoekster, ir. J.A.M. Grootsholten, was hierbij vergezeld van de heren J. van der Voorden (directeur van Den Toom), J. den Toom (technisch adviseur bij Den Toom) en mr. K.A.J. Bisschop (advocaat te Amsterdam). De octrooigemachtigde van octrooihoudster, ir. J.W.B. van Assen, was hierbij vergezeld van de heer ing. A.J. Grahmbeek en mevrouw T.V. Grahmbeek (de uitvinders), de heren mr. H.F.C. Kuijpers (advocaat te Leiden), drs. ir. J. Bongenaar (tolk/beëdigd vertaler Japans) en E.Ch. van Assen (oogarts te Den Haag).
- Beide partijen hebben ter zitting exemplaren van hun pleitnota overgelegd.

De inhoud van de hiervoor genoemde stukken dient als hier ingelast te worden beschouwd.

PAGINA
2/13

5 2. Omvang van het advies

Verzoekster heeft Octrooiencentrum Nederland gevraagd in het advies een uitspraak te doen over de mogelijke gevolgen die de verlening van een Europees octrooi voor dezelfde uitvinding op grond van art. 77 lid 1 Row 1995 kan hebben voor het onderhavige octrooi. Octrooiencentrum Nederland zal aan dit verzoek niet voldoen, aangezien art. 84 Row 1995 jo. art. 86 Row 1995 aan Octrooiencentrum Nederland slechts de bevoegdheid toekent een oordeel te geven omtrent de toepasselijkheid van de in art. 75 lid 1 Row 1995 genoemde nietigheidsgronden. Bovendien is op grond van art. 77 lid 3 Row 1995 jo. art. 80 lid 1 sub a Row 1995 de Rechtbank 's-Gravenhage bij uitsluiting bevoegd zich uit te spreken over de gevolgen van het Europese octrooi voor het onderhavige Nederlands octrooi. Het advies van Octrooiencentrum Nederland zal derhalve alleen betrekking hebben op de door verzoekster aangevoerde nietigheidsbezwaren tegen het Nederlands octrooi.

20

3. De feiten

Kick TG Holding B.V. is rechthebbende op Nederlands octrooi 1008708 voor een 'Werkwijze voor het aanbrengen van geleidelijnen voor visueel gehandicapten, evenals een mal bestemd voor toepassing van de werkwijze', dat met dagtekening 12 januari 1999 voor de duur van twintig jaren is verleend op een aanvraag ingediend op 25 maart 1998.

Het octrooi bevat 9 conclusies, welke als volgt luiden:

- 30 *"1. Werkwijze voor de aanbrenging van geleidelijnen als route geleidende informatie voor visueel gehandicapten door middel van op harde ondergrond aangebrachte verhoogde ribbels, met het kenmerk, dat de ribbels (3) uit korte stroken van kunsthars in een aantal naast elkaar gelegen rijen met onderling korte afstand gevormd worden, waarbij de ribbels (3) een route voor de visueel gehandicapten vormen.*
- 35 *2. Werkwijze volgens conclusie 1, met het kenmerk, dat de ribbels (3) aangebracht worden door het aanbrengen van de kunsthars in uitsparingen (2) in mallen (1) waarin de uitsparingen (2) in de vorm van de aan te brengen ribbels (3) zijn uitgestanst.*
- 3. Werkwijze volgens conclusies 1 en 2, met het kenmerk, dat hiervoor epoxyhars gebruikt wordt.*
- 40 *4. Werkwijze volgens een of meer van de conclusies 1, 2 of 3, met het kenmerk, dat aan de kunsthars toevoeging van slijtvaste kwartspoeder, pigment en middelen ter beperking van uitvloeien plaatsvindt.*
- 5. Werkwijze volgens een of meer van de conclusies 1, 2, 3 of 4, met het kenmerk, dat de ribbels (3) worden voorzien van antislip korrels.*
- 45 *6. Werkwijze volgens een of meer van de conclusies 1, 2, 3, 4 of 5, met het kenmerk, dat de gebruikte kunsthars wordt voorzien van te detecteren magnetisch activeerbaar materiaal.*

7. Mal bestemd voor toepassing bij de werkwijze volgens een of meer van de conclusies 1 tot 6, met het kenmerk, dat de mal (1) bestaat uit dun buigzaam plaatmateriaal waarin een of meer groepen van uitsparingen (2) met rechthoekige dwarsdoorsnede in de vorm van smalle kanalen met afgeronde hoeken zijn aangebracht.

5 8. Mal volgens conclusie 7, met het kenmerk, dat het dunne plaatmateriaal uit papier of karton bestaat.

9. Mal volgens conclusie 7 of 8, met het kenmerk, dat de mal (1) een groep van 10 uitsparingen (2) naast elkaar omvat, waarbij elke uitsparing (2) een lengte heeft van 35 cm, een breedte van 1 cm met afgeronde einden, 0,15 cm hoog en een tussenafstand van 5 cm, waarbij de totale baanbreedte 55 cm bedraagt.”

10

4. Door verzoekster aangevoerde nietigheidsgronden

15 Verzoekster heeft aangevoerd dat het octrooi nietig is wegens gebrek aan nieuwheid en inventiviteit. Verzoekster heeft haar stellingen nader onderbouwd en daarbij 13 octrooischriften aangevoerd. Alleen de bezwaren die verzoekster ontleent aan de Japanse octrooischriften 8.311.828 (hierna: D1), 1.278.609 (hierna: D2) en 8.027.744 (hierna: D3), het Britse octrooischrift 2.313.520 (hierna: D4) en het Amerikaanse octrooischrift 5.385.770 (hierna: D5) zijn echter in het verzoekschrift gemotiveerd. Meer

20 in het bijzonder heeft verzoekster in haar verzoekschrift de onderstaande bezwaren aangevoerd:

4.1 Conclusie 1

25 De conclusies 1 t/m 6 hebben betrekking op een werkwijze voor het aanbrengen van geleidelijnen. Verzoekster stelt dat uit het Japanse octrooischrift D1 alle maatregelen uit conclusies 1 bekend zijn. D1 betreft een werkwijze voor het aanbrengen van een “walk guideline” (50) vormende ribbels (51, 51a), zie figuur 3 en 4 daarin. De ribbels (51a) zijn langwerpige, maar korte stroken die zich uitstrekken in de looprichting van de persoon

30 die de “walk guideline” volgt en die in de lengterichting dicht naast elkaar zijn aangebracht, zie figuur 1. Uit paragraaf [0024] blijkt dat de ribbels zijn vervaardigd uit kunsthars.

Verzoekster merkt verder op dat ook in het Amerikaanse octrooischrift D5 alle maatregelen reeds geopenbaard zijn, echter met uitzondering van de maatregelen die

35 bedoeld zijn om een richting aan te geven voor een visueel gehandicapte. Deze laatste maatregelen zijn volgens verzoekster echter bekend uit zowel D2 en D3. Een vakman, zo stelt verzoekster, die geconfronteerd wordt met het probleem dat met de uit D5 bekende werkwijze geen looprichting wordt gecreëerd, zal geen moeite hebben om de vormgeving zoals bekend uit de genoemde Japanse octrooischriften D2 of D3 toe te

40 passen bij deze werkwijze. De werkwijze conclusies zijn daarom niet inventief t.o.v. de combinatie van het Amerikaanse octrooischrift D5 met de Japanse octrooischriften D2 of D3.

4.2 Conclusie 2

45 Verzoekster stelt dat uit D1 bekend is dat een metaalplaat als mal kan worden gebruikt en dat daarmee het stansen van de uitsparingen hetzij ook als geopenbaard moet worden beschouwd, hetzij voor de hand liggend is.

4.3 Conclusie 3

Naar de mening van verzoekster dient het gebruik van epoxyhars niet als een verschil, althans niet als een inventief verschil, te worden gezien met het uit D1, en in het bijzonder uit paragraaf [0024] daarin, bekende gebruik van acrylhars of methylmeta-

5 acrylaathars. Verzoekster stelt dat conclusie 3 derhalve niet nieuw dan wel niet inventief is.

4.4 Conclusie 4

Verzoekster stelt dat het gebruik van kwartspoeder om de slijtvastheid te verhogen niet anders is dan het in D1, en in het bijzonder in paragraaf [0024] daarin, geopenbaarde gebruik van een aggregaat, zoals een fijn keramisch aggregaat of een fijn aggregaat van natuurlijk gesteente. Ook stelt verzoekster dat uit D1 bekend is, en in het bijzonder uit paragraaf [0012] en [0024] daarin, dat een kleurstof aan de kunsthars kan worden toegevoegd. Het beperken van uitvloeien is, zo stelt verzoekster, het effect van het

10 samenstel van bestanddelen. Verzoekster stelt dat conclusie 4 derhalve niet nieuw dan wel niet inventief is.

15

4.5 Conclusie 5

Verzoekster stelt dat het uit D1, paragraaf [0024], bekende aggregaat niet anders kan worden opgevat als antislipkorrels. Verzoekster stelt dat conclusie 5 derhalve niet nieuw dan wel niet inventief is.

20

4.6 Conclusie 6

Verzoekster is van mening dat het gebruik van magnetisch activeerbaar materiaal volgens conclusie 6 weliswaar niet bekend is uit D1, maar dat in D4 de toepassing is geopenbaard van verzonken en magnetisch in resonantie te brengen labels in combinatie met een geleidestok met een magnetische ontvanger. Ook D2 openbaart volgens verzoekster het gebruik van magnetisch activeerbaar materiaal. Derhalve is ook conclusie 6 niet inventief volgens verzoekster.

25

30

4.7 Conclusie 7

Conclusie 7 heeft betrekking op een mal bestemd voor toepassing bij de werkwijze volgens conclusies 1 tot 6. Verzoekster stelt dat de maatregelen uit conclusie 7 bekend zijn uit D1. In het bijzonder verwijst verzoekster naar figuur 4a daarin, waarin een mal wordt getoond met een aantal uitsparingen voor het vormen van stroken. Het toepassen van afgeronde hoeken wordt volgens verzoekster getoond in figuur 5 van D1.

35

4.8 Conclusie 8

Uit paragraaf [0022] blijkt naar mening van verzoekster dat bekend is dat de mal gemaakt kan worden van bijvoorbeeld plastic, papier of metaal.

40

4.9 Conclusie 9

Verzoekster stelt dat nergens in het octrooi blijkt waarom de specifieke maatvoeringen in conclusie 9 inventief zijn. Volgens verzoekster blijkt uit de beschrijving dat de maatvoering wordt aangepast aan de voor het aanbrengen van de ribbels reeds vaststaande afmetingen van de ondergrond (bladzijde 2, regels 25 t/m 32). Deze maatvoeringen liggen naar de mening van verzoekster daarom binnen het bereik van de vakman die kennis heeft genomen van D1.

45

Octrooihoudster betwist gemotiveerd de toepasselijkheid van de door verzoekster
aangevoerde nietigheidsbezwaren. Octrooihoudster stelt voorop dat vanuit functioneel
oogpunt van een visueel gehandicapte de ribbels optimaal zijn vormgegeven. Voorts
attendeert octrooihoudster dat voor de onderhavige uitvinding inmiddels een Europees
octrooi, een Amerikaans octrooi en een Canadees octrooi zijn verleend. Octrooihoudster
heeft als bijlage bij haar verweerschrift een door drs. ir. J. Bongenaar opgestelde,
gewaarmerkte vertaling van het Japanse octrooischrift D1 van 5 september 2007
gevoegd. In haar verweerschrift geeft octrooihoudster aan niet op de door verzoekster
aangevoerde literatuur in te gaan voor zover zij dat in andere procedures reeds heeft
gedaan.

5.1 Conclusie 1

Ten aanzien van het Japanse octrooischrift D1 stelt octrooihoudster dat het geverfde
looppad (50) alleen een visuele geleidefunctie heeft. De hoogte van de strepen (51),
hoewel niet nader gedefinieerd, moet als zeer gering worden geschat, waardoor de
strepen niet geschikt en bestemd zijn voor tactiele geleiding via voeten of geleidestok.
Ter zitting heeft octrooihoudster hieraan toegevoegd dat de strepen zoals bekend uit D1
bovendien te breed zijn om geschikt te zijn voor tactiele waarneming. Het looppad is
bestemd voor toepassing bij een wegoversteek, en de strepen ter vergroting van de
slijtvastheid.

Octrooihoudster stelt verder dat uit de tekst en figuur 2 van D1 blijkt dat de afstand
tussen de parallel aan elkaar gelegen langwerpige brailenoppen of strepen (51a)
ongeveer gelijk is aan de breedte van de strepen. Ook om die reden zijn de uit D1
bekende strepen ongeschikt voor tactiele geleiding en is er geen sprake van richting
geven aan de visueel gehandicapte gebruiker.

Voorts is octrooihoudster van mening dat de wijze van aanbrengen zoals bekend uit D1,
verschilt van de werkwijze volgens het octrooi. In D1 worden de coatholten van de
coatmatrijs gevuld d.m.v. spuiten en injecteren, terwijl in het octrooi de uitsparingen van
de mal worden afgesmeerd.

D1 moet volgens octrooihoudster derhalve bij de beoordeling buiten beschouwing
worden gelaten.

Ten aanzien van D3 stelt octrooihoudster dat dit document betrekking heeft op tegels of
blokken waarop noppen worden aangebracht. Er is slechts sprake van voetgeleiding in
de dwarsrichting, niet in de lengterichting. Derhalve houdt dit document geen enkel
verband met de paden van geleidelijnen volgens het octrooi.

5.2 Conclusie 2

Octrooihoudster is van mening dat uit D1 het gebruik van kunsthars niet bekend is. Ook
is volgens octrooihoudster uit D1 geen mal met uitgestante uitsparingen bekend.
Octrooihoudster stelt dat metaalbewerking in Japan van oudsher plaatsvindt door
smeden en dat gaten meestal gemaakt worden door boren of eventueel uitzagen.

5.3 Conclusie 3

Octrooihoudster is van mening dat uit D1 slechts het gebruik van acrylhars of meta-
acrylaathars bekend is en dat daarvoor een voorbewerking van de ondergrond nodig is

door middel van spuiten of coaten. Epoxyhars kan daarentegen zonder voorbewerking worden aangebracht.

PAGINA
6/13

5.4 Conclusie 4

- 5 Octrooihoudster is van mening dat het toevoegen van slijtvast kwartspoeder en pigment aan de hars weliswaar bekend is uit D1, maar dat daaruit niet het toevoegen van middelen ter beperking van uitvloeien bekend is.

5.5 Conclusie 5

- 10 Octrooihoudster stelt dat uit D1 slechts het toevoegen van middelen ter verkrijging van slijtvastheid bekend is, maar niet het toevoegen van antislipkorrels, welke namelijk een specifieke grootte hebben.

5.6 Conclusie 6

- 15 Ten aanzien van D4 stelt octrooihoudster dat hierin een elektronisch geleidesysteem met resonantie-elementen wordt geopenbaard, waarbij de zend/ontvang-antenne zich bevindt in de punt van de blindenstok of de punt van de schoen. Volgens octrooihoudster houdt dit geen verband met het systeem volgens het octrooi, omdat in de uitvoeringsvorm volgens het octrooi geen sprake is van zenden en ontvangen.
- 20 Octrooihoudster stelt overigens dat tegen conclusie 6 geen nieuwe literatuur is aangehaald en dat deze conclusie blijkbaar wordt aanvaard.

5.7 Conclusie 7

- 25 Octrooihoudster is van mening dat uit D1 weliswaar een coatmatrijs (7) bekend is (zie figuur 4a) met een aantal naast elkaar liggende brede coatholten (70), maar dat de andere maatregelen van conclusie 7 hieruit niet bekend zijn.

5.8 Conclusie 8

- 30 Octrooihoudster erkent dat de maatregelen van conclusie 8 op zichzelf bekend zijn uit D1, maar stelt dat conclusie 8 als volgconclusie desondanks aanvaardbaar is.

5.9 Conclusie 9

- 35 Octrooihoudster is van mening dat tegen conclusie 9 geen bezwaar is gemaakt. Ter zitting heeft octrooihoudster betoogd dat de maatvoering zoals beschreven in conclusie 9 zorgt voor een optimale tactiele waarneming middels de voetzool.

6. Overwegingen van Octrooiencentrum Nederland

6.1 Meest nabij gelegen stand van de techniek

- 40 Octrooiencentrum Nederland is met verzoekster van mening dat het in geding gebrachte Japanse octrooischrift D1 de meest nabij gelegen stand van de techniek vormt. D1 openbaart een loopgeleideband voor visueel gehandicapten, welke is voorzien van op de bestrating aangebrachte en daaruit stekende ribbels om visueel gehandicapten bij
- 45 het lopen te geleiden in de lengterichting van de ribbels, en een werkwijze voor het aanbrengen van de loopgeleideband op de bestrating.

De door verzoekster ingebrachte en besproken octrooischriften D2 t/m D5 vormen verder afgelegen standen van de techniek. D2, D3 en D4 openbaren weliswaar geleidemiddelen voor visueel gehandicapten, doch in D2 en D4 vindt de geleiding niet plaats middels voelbare ribbels, maar door middel van magnetische elementen die in het wegdek zijn verwerkt en door een geleidestok van een visueel gehandicapte kunnen worden opgepikt. Uit D3 zijn geleidemiddelen bekend waarbij een visueel gehandicapte door aftasten van ronde uitsteeksels in de bestrating informatie verkrijgt over de looprichting. In dit document wordt daarentegen geen werkwijze voor het aanbrengen van deze geleidemiddelen beschreven. Uit D5 is een werkwijze bekend voor het aanbrengen van ribbels voor aanbieden van informatie aan een visueel gehandicapte. De ribbels geven echter geen informatie over de richting waarin de visueel gehandicapte zich moet bewegen.

Bij de beoordeling van de nietigheidsbezwaren die gebaseerd zijn op het Japanse octrooischrift D1 zal Octrooiencentrum Nederland uitgaan van de door octrooihoudster verstrekte en door verzoekster niet bestreden, gewaarmerkte vertaling van 5 september 2007 van de heer drs. ir. J. Bongenaar, beëdigd vertaler Japans.

6.2 Conclusie 1

Uit het Japanse octrooischrift D1 is een werkwijze bekend voor het aanbrengen van een geleidemiddel voor visueel gehandicapten. Het volgens de werkwijze van D1 vervaardigde tactiel waarneembare geleidemiddel bestaat uit zogenaamde braillopen (verwijzingscijfer 51 in figuur 1) die worden gecombineerd met een loopgeleidestreep 50 voor visuele geleiding van visueel gehandicapten met een resterend zichtvermogen. Afhankelijk van hun vorm en rangschikking hebben de braillopen 51 verschillende betekenissen. Aangebracht in de vorm van korte, langwerpige stroken, de zogenaamde geleidebraillopen 51a in figuur 1, geleiden ze de visueel gehandicapte in de gewenste looprichting (paragraaf [0017]). Hoewel op bladzijde 3, regels 4 en 5, van het onderhavige octrooi wordt beschreven dat er eisen worden gesteld aan de doorsnede, hoogte en breedte van de ribbel, wordt dit, behalve in figuur 1C en het uitvoeringsvoorbeeld op bladzijde 2, regels 25 t/m 30, nergens nader gespecificeerd. De in conclusie 1 gebruikte terminologie "korte stroken" wordt in de beschrijving niet nader gespecificeerd. Een vakman die het onderhavige octrooi heeft geraadpleegd, zal onder "korte stroken" een strook verstaan waarvan de lengte kort is ten opzichte van de lengte van het pad. Een dergelijke strook is bekend uit D1 en met name figuur 1 daarin.

De uit D1 bekende braillopen 51 steken, evenals de ribbels volgens het onderhavige octrooi, boven de ondergrond uit (zie paragraaf [0015] en de figuren 3 en 4). De braillopen en loopgeleidestreep volgens D1 worden aangebracht op een harde ondergrond, namelijk het oppervlak van een bestrating, zoals asfalt, beton, bestratingstegels of natuursteen (zie paragraaf [0001]). De braillopen 51 kunnen rechtstreeks op de bestrating worden aangebracht waarna een (gele) loopgeleidestreep 50 over de braillopen 51 wordt gespoten (werkwijze van paragraaf [0023]).

Tevens is uit D1, in het bijzonder uit paragraaf [0023] in combinatie met figuur 4, bekend dat de braillopen 51 op de bestrating kunnen worden aangebracht door de coatholten 70 van een matrijs 7, die op de bestrating wordt gelegd, te vullen met

coatmateriaal. Dit coatmateriaal moet dik worden opgebracht (paragraaf [0031]). Als coatmateriaal kunnen volgens paragraaf [0024] onder meer kunstharsen, zoals acrylhars of methylmeta-acrylaathars, dienen. Over de brailenoppen 51 wordt vervolgens een (gele) geleidestreek 50 gespoten, gebruik makend van hetzelfde coatmateriaal. Uit het feit dat voor het spuiten van deze streep geen matrijs wordt gebruikt, zal de vakman direct afleiden dat het om een dunne laag gaat die geen enkele verandering brengt in de tactiele eigenschappen van de brailenoppen 51. Dit blijkt ook duidelijk uit figuur 4. Uit paragraaf [0012] blijkt dat het doel van de gele loopgeleidestreek is om, in aanvulling op de tactiele geleiding van de brailenoppen, visuele geleiding te bieden aan slechtzienden. Octrooicentrum Nederland is tevens van oordeel dat het geel kleuren van de loopgeleideband in D1 geen essentiële maatregel is. Dat blijkt uit het feit dat deze maatregel pas in conclusie 2 van D1 wordt genoemd en tevens uit paragraaf [0009], waarin wordt gesteld dat het geel kleuren van de loopgeleideband slechts een van de mogelijke uitvoeringsvormen is. Derhalve concludeert Octrooicentrum Nederland dat D1 een loopgeleideband met in de looprichting langwerpige geleidebrailenoppen 51a openbaart die in de eerste plaats bedoeld is om tactiel waarneembaar te zijn.

Uit D1, in het bijzonder uit paragraaf [0017] en figuur 1, is verder bekend dat de geleidebrailenoppen 51a zijn aangebracht in vier, op vaste onderlinge afstand naast elkaar gelegen rijen van korte stroken. De in conclusie 1 gebruikte, maar niet nader gespecificeerde terminologie “met onderling korte afstand” zal de vakman op grond van de op bladzijde 2, regels 25 t/m 30, beschreven uitvoeringsvorm zo begrijpen als dat de afstand tussen naast elkaar liggende stroken kort moet zijn in verhouding tot de eigen lengte van de stroken. Uit figuur 1 van D1 blijkt dat ook de rijen van vier parallelle geleidebrailenoppen 51a op onderling korte afstand van elkaar zijn aangebracht. Ook deze maatregel is derhalve bekend uit D1.

Octrooihoudster heeft in haar verweerschrift en ter zitting betoogd dat de loopgeleideband zoals bekend uit D1 slechts een visuele geleidefunctie heeft. Ter ondersteuning van zijn argument heeft octrooihoudster aangevoerd dat de uit D1 bekende brailenoppen worden aangebracht door middel van spuiten en niet, zoals in het onderhavige octrooi, met behulp van een troffel. Anders dan octrooihoudster is Octrooicentrum Nederland echter van oordeel dat de loopgeleideband in de eerste plaats bedoeld is om tactiel waarneembaar te zijn. Dit blijkt met name uit het feit dat in D1 wordt gesproken over *brailenoppen* die bovendien, zoals blijkt uit paragraaf [0031], door middel van het *dik* aanbrengen van coatmateriaal worden gevormd. Weliswaar wordt in paragraaf [0023] aangegeven dat de loopgeleidestreek 50 door spuiten wordt aangebracht, maar dit is een dunne laag die de gehele breedte van de loopgeleideband betreft en over de brailenoppen 51 wordt aangebracht (zie figuur 4). In dezelfde paragraaf wordt beschreven dat de brailenoppen zelf door middel van een matrijs worden aangebracht en dat de coatholten (60) worden gevuld met coatmateriaal. Ten overvloedige merkt Octrooicentrum Nederland op dat het gebruik van een troffel noch in conclusie 1, noch in de overige de conclusies van het onderhavige octrooi wordt genoemd.

Ter zitting heeft octrooihoudster aangevoerd dat het volgens het onderhavige octrooi essentieel is dat de ribbels worden voorzien van een contrastkleur. Octrooicentrum

Nederland constateert dat op bladzijde 2, regel 34 t/m bladzijde 3, regel 2 van het octrooi inderdaad beschreven is, dat de ribbels van een (contrast)kleur kunnen worden voorzien en uit oogpunt van de visueel gehandicapten voor een contrastkleur ten opzichte van de ondergrond kan worden gekozen. Uit de passage op bladzijde 4, regels 23 t/m 26, wordt voorts opgemaakt, dat het aanbrengen van een (contrast)kleur van een ribbellijn tot doel kan hebben om de ribbels ook voor niet-visueel gehandicapten een functie te geven. Octrooiencentrum Nederland stelt echter vast dat niet in conclusie 1, maar eerst in conclusie 4 het gebruik van pigment wordt genoemd en bovendien dat zelfs de toepassing van pigment niet impliceert dat de ribbels van een kleur zijn voorzien die juist contrasteert met de kleur van de ondergrond. Doordat in conclusie 1 geen maatregel gericht is op de (contrast)kleur van de ribbels, leidt dit verweer van octrooihoudster niet tot een ander oordeel van Octrooiencentrum Nederland over conclusie 1.

Alle maatregelen van conclusie 1 zijn derhalve bekend uit D1. Bovendien hebben de maatregelen zoals bekend uit D1 hetzelfde doel en brengen ze hetzelfde effect teweeg als de maatregelen uit het onderhavige octrooi. Conclusie 1 is derhalve niet nieuw en daarmee vernietigbaar.

6.3 Conclusie 2

Conclusie 2 bevat als kenmerkende maatregelen dat de ribbels worden vervaardigd door het aanbrengen van de kunsthars in uitsparingen in mallen en dat de uitsparingen in de vorm van de aan te brengen ribbels zijn uitgestanst. Hierboven is reeds vastgesteld dat uit het Japanse octrooischrift D1 een werkwijze bekend is voor het aanbrengen van geleidelijnen gemaakt van kunsthars. In paragraaf [0022] en [0023] van D1 wordt het gebruik van een mal (resp. coatmatrijs 6 en 7, zie ook figuur 4 in D1) beschreven, waarbij in de mal uitsparingen zijn gevormd in de vorm van de aan te brengen ribbels (brailleenoppen 51). Octrooihoudster heeft aangevoerd dat een matrijs iets anders zou zijn dan een mal. Echter, uit de figuren 3 en 4 in D1 blijkt dat het hier eenzelfde soort mal betreft als beschreven in het onderhavige octrooi (zie figuur 1A van het octrooi).

In D1 wordt niet geopenbaard dat de uitsparingen zijn uitgestanst. Naar het oordeel van Octrooiencentrum Nederland is dit echter een algemeen bekende techniek welke de vakman vrijwel vanzelfsprekend zal toepassen. Het uitstansen van de uitsparingen kan aan conclusie 2 geen inventiviteit verlenen. Bovendien is voor het gebruik van de mal niet relevant op welke wijze de uitsparingen zijn aangebracht in de mal. Conclusie 2 is derhalve naar het oordeel van Octrooiencentrum Nederland niet inventief en dus vernietigbaar.

6.4 Conclusie 3

De kenmerkende maatregel van conclusie 3, het gebruik van epoxyhars, is niet bekend uit D1. Uit D1, in het bijzonder paragraaf [0024] daarin, is echter wel bekend dat kunstharsen kunnen worden toegepast. Als voorbeeld worden acrylhars en metaacrylaathars genoemd. Uit D1, in het bijzonder uit paragraaf [0023] en figuur 4, blijkt voorts dat ook deze kunstharsen direct op de ondergrond kunnen worden aangebracht. Anders dan octrooihoudster stelt, is hiervoor dus geen voorbereiding nodig.

De keuze voor epoxyhars is naar het oordeel van Octrooiencentrum Nederland niet bijzonder ten opzichte van de uit D1 bekende kunstharsen. Epoxyhars is een zeer

gangbare kunsthars die veel wordt toegepast op vloeren. In de beschrijving wordt geen specifiek voordeel beschreven van het gebruik van epoxyhars ten opzichte van andere kunstharsen. De beschrijving van het octrooi bevat ook geen enkele aanwijzing dat het gebruik van epoxyhars inventief zou zijn. De kenmerkende maatregel van conclusie 3
5 betreft derhalve geen bijzondere keuze uit de aan de vakman algemeen bekende kunstharsen. Wegens gebrek aan inventiviteit is conclusie 3 vernietigbaar.

6.5 Conclusie 4

De kenmerkende maatregelen van conclusie 4 betreffen de toevoeging van slijtvaste kwartspoeder, pigment en middelen ter beperking van uitvloeien aan de kunsthars.
10 Octrooicentrum Nederland is met verzoekster van oordeel dat de toevoeging van slijtvaste kwartspoeder en pigment uit D1 (zie paragraaf [0024]) bekend zijn. Uit D1 blijkt voorts dat de brailknoppen 51 in het geheel kunnen worden uitgevoerd (zie paragraaf [0009]). Uit paragraaf [0012] blijkt dat door de gele kleur de loopgeleideband goed is
15 zichtbaar voor slechtzienden.

Middelen ter beperking van uitvloeien worden daarentegen niet genoemd in D1. Er zijn gevallen waarin de vakman juist een dunne hars wil gebruiken, zoals wordt beschreven op bladzijde 2, regels 11 t/m 16, van het octrooi. Indien een kunsthars te dun is en te
20 veel uitvloeit, zal de vakman de kunsthars door middel van een toevoeging meer geschikt maken. Naar het oordeel van Octrooicentrum Nederland is het gebruik van middelen om uitvloeien te beperken een voor de vakman voor de hand liggende maatregel. Het toevoegen van een middel ter beperking van uitvloeien bij het gebruik van een mal wordt derhalve niet als inventief gezien. Wegens gebrek aan inventiviteit is
25 conclusie 4 vernietigbaar.

6.6 Conclusie 5

De maatregel van conclusie 5 betreft het voorzien van de ribbels van antislipkorrels. Uit D1, in het bijzonder paragraaf [0024] daarin, zijn een aantal aggregaten bekend die zorgen voor een goede slijtvastheid. Mogelijkerwijs hebben de genoemde bestanddelen
30 ook een antislip-functie, zoals door verzoekster betoogd, maar antislipkorrels worden in D1 niet genoemd. Octrooicentrum Nederland is echter van oordeel dat het toevoegen van antislipkorrels aan de ribbels een voor de vakman voor de hand liggende maatregel is, wanneer hij het risico op uitglijden over de ribbels wil beperken. Deze maatregel kan aan conclusie 5 geen inventiviteit verlenen. Wegens gebrek aan inventiviteit is conclusie
35 5 vernietigbaar.

6.7 Conclusie 6

De kenmerkende maatregel van conclusie 6 betreft het voorzien van de kunsthars van te detecteren magnetisch activeerbaar materiaal. Als uitvoeringsvorm wordt in het
40 octrooi op bladzijde 3, regels 13 t/m 17, het aanbrengen van een koperen plakstrip in de ribbels beschreven, welke met een metaaldetector in de punt van de blindenstok of de schoen kan worden gedetecteerd. In de beschrijving wordt de term "magnetisch activeerbaar materiaal" niet nader gedefinieerd.

Het algemene idee om materialen in de bestrating te verwerken welke door middel van
45 magnetisme kunnen worden gedetecteerd, is echter bekend uit D2 en D4. Uit D2, en in het bijzonder de samenvatting daarvan, is een patroon van magnetisch materiaal (11) bekend dat is aangebracht in tegels (1) en dat door een sensor in de blindegeleidestok (4) wordt gedetecteerd. Het gedetecteerde signaal wordt omgezet in een voor de blinde

waarneembaar trilsignaal. Uit D4, en in het bijzonder figuur 6 daarin, is een zogenaamd "resonance label" (2) bekend, dat is aangebracht in een "braille block" (17). Het "resonance label", bijvoorbeeld een LC-circuit, wordt geactiveerd door een antenne in de blindegeleidestok of de schoen wat resulteert in een voor een blinde hoorbaar signaal.

- 5 Omdat het LC-circuit magnetisch activeerbaar is, is Octrooicentrum Nederland, anders dan octrooihoudster, van oordeel dat de toepassing van magnetisch activeerbaar materiaal bekend is uit D4.

Het wordt voor de vakman, die op zoek is naar methoden om een visueel gehandicapte te geleiden en bekend is met de werkwijze die D1 openbaart, voor de hand liggend geacht om magnetisch activeerbare materialen zoals bekend uit D2 of D4 toe te passen bij de uit D1 bekende werkwijze, dat wil zeggen de daarin gebruikte kunsthars daarvan te voorzien. Conclusie 6 is naar het oordeel van Octrooicentrum Nederland daarom niet inventief in het licht van D1 in combinatie met D2 of D4 en derhalve vernietigbaar.

15 6.8 Conclusie 7

Conclusie 7 betreft een mal voor toepassing in de werkwijze volgens een of meer van de conclusies 1 tot 6. Hoewel conclusie 7 verwijst naar de conclusies 1 tot 6 is zij naar het oordeel van Octrooicentrum Nederland onafhankelijk van de conclusies 1 tot 6. De mal volgens conclusie 7 hoeft namelijk slechts geschikt te zijn voor toepassing in de werkwijze volgens een of meer van de conclusies 1 tot 6.

20 Volgens conclusie 7 dient de mal te bestaan uit dun buigzaam plaatmateriaal waarin een of meer groepen van uitsparingen met rechthoekige dwarsdoorsnede in de vorm van smalle kanalen met afgeronde hoeken zijn aangebracht. Uit D1 is een mal (coatmatrijs 6 en 7 uit resp. paragraaf [0022] en [0023]) bekend die even dik is als de te vormen brailenoppen 51 (ook te zien in figuur 4). De mal is gemaakt van plastic, karton, metaal e.d. zoals volgt uit paragraaf [0022]. De bekende mal is vervaardigd uit een buigzaam materiaal, overeenkomstig het in paragraaf [0007] geformuleerde doel dat de loopgeleideband zich moet aanpassen aan krommingen in het wegdek. In de coatmatrijs 6 en 7 zijn uitsparingen (resp. coatholten 60 en 70) aangebracht met een vorm identiek aan die van de brailenoppen 51, met identieke rangschikking (zie paragraaf [0022]). Volgens de werkwijze van D1 worden vier smalle stroken 51a naast elkaar aangebracht. Uit D1 is dus een mal met meerdere, kanaalvormige uitsparingen bekend.

30 Conclusie 7 specificeert verder dat de dwarsdoorsnede van de uitsparingen rechthoekig moeten zijn en dat de uitsparingen de vorm hebben van smalle kanalen met afgeronde hoeken. In de figuren 3 en 4 van D1 is zichtbaar dat de dwarsdoorsneden van de uitsparingen rechthoekig zijn. Uit D1 zijn daarentegen afgeronde hoeken niet bekend. Het is echter voor de vakman die het octrooi raadpleegt niet duidelijk welke voordelen afgeronde hoeken hebben. Het aanbrengen van afgeronde hoeken als enige verschilmaatregel kan daarom naar het oordeel van Octrooicentrum Nederland geen inventiviteit aan conclusie 7 verschaffen. Conclusie 7 is derhalve niet inventief en daarmee vernietigbaar.

6.9 Conclusie 8

45 Uit D1, in het bijzonder paragraaf [0022], is bekend dat de mal gemaakt kan worden uit karton. De maatregel van conclusie 8 is daarom op zichzelf gezien niet nieuw en daar conclusie 8 afhankelijk is van conclusie 7, welke niet inventief is bevonden, kan conclusie 8 ook niet in stand blijven als volgconclusie van conclusie 7.

6.10 Conclusie 9

PAGINA

12/13

Conclusie 9 is gericht op een mal waarvan de uitsparingen specifieke afmetingen hebben en in een specifiek patroon zijn aangebracht. Door toepassing van de mal bij de werkwijze volgens conclusie 1 tot 6 ontstaat een patroon van ribbels dat overeenkomt met het patroon van de uitsparingen in de mal en waarbij de lengte, de breedte en de hoogte van de ribbels overeenkomen met de afmetingen van de uitsparingen.

Uit D1, in het bijzonder paragraaf [0022], is een mal (coatmatrijs 6) bekend waarvan de dikte even groot is als de hoogte van de brailleenoppen die met deze mal gevormd worden en waarvan de uitsparingen dezelfde vorm en rangschikking hebben als de met behulp van de mal te vervaardigen brailleenoppen. Omdat de langwerpige geleidebrailleenoppen 51a volgens paragraaf [0017] in rijen van vier naast elkaar worden gerangschikt, heeft de bekende mal dus vier parallelle, langwerpige uitsparingen naast elkaar. Niet bekend uit D1 zijn de specifieke afmetingen en het patroon van de uitsparingen zoals beschreven in conclusie 9.

Het resultaat van het gebruik van een mal met de specifieke afmetingen en het specifieke patroon zoals beschreven in conclusie 9 is dat ribbels met overeenkomstige afmetingen en een overeenkomstig patroon ontstaan, wat blijkt uit de beschrijving op bladzijde 2, regel 25 t/m 30, een voorkeursuitvoering van de uitvinding is. De kenmerkende maatregelen verschaffen verder echter geen voordelig effect. De eigenschappen van de mal als zodanig worden door de maatregelen niet verbeterd. Ook uit de beschrijving van het octrooi kan niet worden afgeleid dat met de keuze van de genoemde afmetingen en patroon een technisch probleem met betrekking tot de eigenschappen van de bekende mal wordt opgelost.

Een vakman die, uitgaande van de mal zoals bekend uit D1, zich voor het probleem ziet gesteld dat de bekende mal vanwege de specifieke afmetingen van de uitsparingen en het patroon daarvan niet geschikt is voor de door hem beoogde toepassing, zal de afmetingen van de uitsparingen en het patroon daarvan probleemloos aanpassen aan de beoogde toepassing. Hiertoe hoeft geen inventieve arbeid te worden verricht en hoeft geen enkel technisch probleem overwonnen te worden. De vervaardiging van een dergelijke mal kan op precies dezelfde wijze plaatsvinden als de vervaardiging van de bekende mal. Naar het oordeel van Octrooiencentrum Nederland is conclusie 9 derhalve niet inventief en daarmee vernietigbaar.

Ter zitting is door octrooihoudster betoogd dat de in conclusie 9 genoemde afmetingen en patroon – waarbij de ribbels een lengte hebben van 35 cm, een breedte van 1 cm, afgeronde uiteinden, een hoogte van 0,15 cm en een tussenafstand van 5 cm, en de totale baanbreedte 55 cm bedraagt – voor een optimale tactiele waarneming van de ribbels door de voetzool zorgt. Indien ribbels deze afmetingen en dit patroon bezitten, wordt volgens de octrooihoudster de visueel gehandicapte beter in de gewenste richting geleid dan door de bekende ribbels uit de stand van de techniek, zoals bijvoorbeeld korte ribbels die op onderling korte afstand van elkaar zijn aangebracht. Octrooiencentrum Nederland stelt echter vast dat ribbels uitgevoerd in voornoemde afmetingen en patroon in de onderhavige conclusies niet worden beschermd. Het octrooi omvat geen inrichtingsconclusie gericht op ribbels met bovengenoemde afmetingen en/of patroon. Of ribbels met de in conclusie 9 opgenomen afmetingen en patroon een octrooieerbare uitvinding zouden vormen, is in dit advies dan ook niet aan de orde. In het geval dat ribbels met voornoemde afmetingen en patroon een octrooieerbare uitvinding zouden vormen, zou een conclusie gericht op een mal om dergelijke ribbels te maken, mogelijk

toelaatbaar kunnen worden geacht ter afronding van de beschermingsomvang. Nu echter de inrichtingsconclusie gericht op ribbels met de betreffende afmetingen en patroon – welke aan conclusie 9 vooraf zou moet gaan – in het octrooi ontbreekt, is conclusie 9 gericht op de verder niet-inventieve mal ook op deze grond niet toelaatbaar.

PAGINA
13/13

5

7. Conclusie

10 Op grond van het vorenoverwogene luidt het advies van Octrooicentrum Nederland dat de door verzoekster aangevoerde bezwaren dienen te leiden tot vernietiging van alle conclusies van het Nederlandse octrooi 1008708.

Aldus gedaan op 1 februari 2008 te Rijswijk door M.W.D. van der Burg, F. Liefink en J.W. Meewisse

w.g. M.W.D. van der Burg

w.g. J.C. Hordijk